Ugglelyssnarveckan 2012

Text:Sören Larsson

2012 är tionde året i rad som de fågelintresserade i landskapet kraftsamlar kring ugglelyssning under en vecka i mars. Mellan 17 och 25 mars genomfördes årets lyssnarvecka.

Prognosen baserad på en inventering av smågnagarförekomsten i Ramnäs hösten 2011 samt avläsning av spårstämplar efter smågnagare i snön under vintern berättade att det kunde bli ganska tyst i de västmanländska ugglemarkerna denna vår. Så kom det också att bli men veckan kom ändå att bjuda på fina upplevelser för den uggleintresserade. Att smågnagarpopulationen är nere på bottennivå innebär att ugglorna måste använda även den ljusa delen av dygnet för att skaffa sig föda och blir då lättare iakttagbara.

Vädret

Ingen av de tidigare årens veckor har bjudit på så fina ugglelyssnarförhållanden som det var under årets vecka. Oftast svaga vindar, bara någon enstaka minusgrad på nätterna och en snötillgång som inte hindrade någon att ta sig runt på alla vägar i landskapet.

Resultat

Totalt registrerades 170 ugglor fördelade på 8 arter (se tabell). Eftersom ugglelyssnarveckan bygger på spontana aktiviteter och den i viss utsträckning saknat kontinuitet i kommunerna mellan åren, kan siffrorna tyvärr inte jämföras från år till år. Några arter skall dock kommenteras.

Sparvuggla: Totalt hördes 26 sparvugglor i landskapet och majoriteten av dessa lockades igång, utan detta hade det varit ännu tystare. Belägg för det är lyssnandet i Skinnskatteberg, där fågelskådarna genomförde en aktivare lyssnarvecka än något tidigare år. Inget lockande på sparvuggla gjordes där och inte en enda hördes.

Ändå visar lockandet vid kända lokaler att sparvugglehanarna till viss del fanns kvar i sina områden.

Lappuggla. Foto: Johan Brenander

Kattuggla: Kattugglor hördes i nästan alla kommuner. Dessa är inte lika starkt beroende av smågnagare utan fångar även andra bytesdjur. Dessutom finns den tätaste och förmodligen också den stabilaste populationen i Mälarområdet och övriga slättbygderna. Där kan man misstänka att även smågnagarpopulationen har mindre svängningar än i Skogslandet och Bergslagen.

Skinnskatteberg sticker ut i kattugglematerialet. Anledningen är att lyssnaraktiviteten där var koncentrerad till kattugglan. Genom några års systematiskt letande visste ugglelyssnarna var kattugglor hörts tidigare år och lade mycket tid på att kontrollera om de fanns kvar. Det kan konstateras att kattugglorna finns kvar i reviret även dåliga gnagarår.

Lappuggla: 10 st lappugglor registrerades i landskapet, av dessa hördes bara en fågel. Hur många lappugglor det fanns/finns i landskapet är inte möjligt att säga. Men efter lyssnarveckan upptäcktes ytterligare lappugglor i områden där det fanns tillgång på föda, främst vattensork. Att det här var frågan om fåglar som flyttat undan svält visar rapporter om sedda lappugglor i hela södra Sverige under våren.

Deltagare i ugglelyssnarveckan

Många som fascineras av ropande ugglor under vårnatten fick jobba mycket för att få den upplevelsen men istället gavs det goda möjligheter att bege sig ut under dagtid och se jagande lappugglor, slagugglor och jordugglor. Till alla dessa personer som deltog med att rapportera sina iakttagelser riktas ett stort tack!

Nästa år ses vi igen och då är det förhoppningsvis mera ljud under marsnätterna. ■

Kommun	Berguv	Sparv-uggla	Katt-uggla	Slag-uggla	Lapp-uggla	Jord-uggla	Pärl-uggla	Hök-uggla
Ljusnarsberg								
Hällefors		2	4					1
Nora			6				1	
Lindesberg		1	10					
Arboga			7					
Skinnsberg			31	4				
Köping		7	20	1				
Fagersta		1	4					
Norberg		1						
Surahammar		7	8			1	1	
Hallstahammar		2	2					
Sala			2	3				
Västerås		5	14	4		2	2	
Totalt	**6**	**26**	**108**	**12**	**10**	**3**	**4**	**1**

Tabell 1. Visar antalet rapporterade ugglor per kommun under veckan. I vilken kommun lokalerna för berguv och lappuggla var redovisas inte.